

Prvé prípady v komunite

Stručná analýza problému: Vzhľadom na komunitný spôsob života, je výskyt ochorenia v MRK, veľmi pravdepodobný, bez ohľadu na veľkosť komunity. Keďže ochorenia v značnom podiele prípadov prebiehajú bez príznakov, je možné, že dôjde k záchytu prvých prípadov až v momente, keď sa v komunite ochorenie už šíri. Silné väzby medzi členmi komunity znamenajú, že každý člen komunity má tendenciu prichádzať do kontaktu s veľkým počtom členov komunity. Tieto kontakty budú vo veľkej miere kategorizované ako "úzky kontakt" v zmysle Usmernenia hlavného hygienika SR k ochoreniu COVID-19. Dôvodom je nízka predpokladaná compliance s protiepidemickými opatreniami - zvlášť prekrytie horných dýchacích ciest a odstup. Vysoká mobilita niektorých obyvateľov MRK spôsobuje zvýšenú náchylnosť MRK na zavlečenie ochorenia zo zahraničia alebo iných okresov SR.

Cieľ intervencie: je zastaviť šírenie ochorenia. Potrebné je zistiť zdroj nákazy a jednotlivé články epidemiologického reťazca, aby bolo možné identifikovať osoby podozrivé z nákazy, uložiť karanténne opatrenia a tak odhaliť prípady ochorenia, ktoré na začiatku intervencie neboli známe. Izoláciou zistených prípadov sa preruší reťazec ochorení tým, že potvrdený prípad nebude prichádzať do kontaktu so zdravými osobami. Karanténovaním osôb podozrivých z nákazy sa zabráni šíreniu ochorenia osobami, ktoré nemajú ochorenie potvrdené.

Intervencia: V spolupráci s miestne príslušným RÚVZ je potrebné predísť komunitnému šíreniu ochorenia v MRK, alebo odhaliť prebiehajúce komunitné šírenie a riešiť vzniknutú situáciu s ohľadom na ochranu zdravia členov MRK. RÚVZ odborne vedie intervenciu a určuje potrebné opatrenia a ich rozsah.

a) Čo v tejto situácii musíte spraviť, koho informovať?

- komunikáciu s komunitou,
Spolupráca členov komunity je kľúčová pri uskutočnení úspešnej intervencie.
- zabezpečiť obmedzenie kontaktov,
Na zamedzenie šíreniu COVID-19 v komunite je potrebné, aby členovia obmedzili svoje kontakty medzi sebou.
- testovanie,
Pre získanie skutočného obrazu o šírení COVID-19 v MRK je potrebné testovanie členov a to vyžaduje ich spoluprácu. Úspešne ukončená intervencia by mala dosiahnuť zvýšenie

povedomia členov MRK o problematike COVID-19, prípadne celkove zdravotného povedomia.

Na uskutočnenie týchto cieľov je potrebné, aby bol **nadviazaný dialóg s komunitou** a aby bolo možné členom komunity **vysvetľovať význam prijímaných opatrení a úlohu samotných členov pri zvládaní situácie** a vplyv spolupráce na dĺžku trvania opatrení. Keďže opatrenia nemusia byť prijímané členmi MRK kladne, možnosť komunikovať s členmi môže značne pomôcť v dodržiavaní opatrení členmi MRK a prispieť k bezproblémovému priebehu intervencie.

Čo je potrebné urobiť?

1. Izolácia potvrdeného prípadu, epidemiologické vyšetrovanie, karanténizácia kontaktov

- Po potvrdení prípadu je potrebné spolupracovať s RÚVZ pri epidemiologickom vyšetrovaní.
- Zamestnanci obce/mesta, komunitného strediska a terénni asistenti pomôžu v tejto fáze svojou znalosťou komunity a sprostredkovaním komunikácie s pozitívnym, jeho domácnosťou a kontaktmi.
- Členom komunity je potrebné vysvetľovať dôvod izolácie a karanténizácie, spôsob šírenia nákazy a nebezpečenstvo šírenia pre komunitu.

2. Zisťovanie skutočného stavu šírenia ochorenia v MRK

- Po vyšetrení potenciálnych zdrojov nákazy a karanténizovaní osôb podozrivých z nákazy je potrebné podrobiť testovaniu skupinu členov komunity v najväčšom riziku nákazy.
- Testovanie je možné aj vo väčšom rozsahu a to zahrnutím väčšiny členov komunity. Ak je možné dosiahnuť otestovanie komunity v tomto rozsahu, je možné zachytiť väčšinu prebiehajúcich ochorení v komunite.
- Na plánovaní a určovaní rozsahu testovania sa podieľa RÚVZ.
- Technicky a personálne môže testovanie zabezpečiť napr. organizácia ako Slovenský červený kríž, alebo hasičský a záchranný zbor, ktorá disponuje prostriedkami (stany, vybavenie).
- Obec/mesto môže poskytovať materiálne a technické vybavenie. Pri odberoch môže byť potrebná pomoc poskytovateľov zdravotníckej starostlivosti.
- Komunita je potrebné komunikovať význam vyhľadávania prípadov nákazy a nebezpečenstva bezpríznakového nosičstva pre zraniteľné skupiny.

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Ľudské zdroje www.esf.gov.sk

3. Karanténne opatrenia u potvrdených prípadov a informovanie MRK

- U osôb s potvrdenou nákazou COVID-19 a osôb, ktoré s nimi boli v kontakte, je potrebné prijať karanténne opatrenia.
- Karanténne opatrenia je potrebné MRK odkomunikovať. Tu je úloha terénnych asistentov a komunitných pracovníkov, ktorí môžu komunikovať potrebné opatrenia priamo v jednotlivých domácnostiach.

4. kontrola dodržiavania opatrení a sledovanie zdravotného stavu osôb v karanténe

- U nariadených opatrení je potrebné sledovať ich dodržiavanie – komunitní pracovníci, terénni asistenti, príslušný útvar Polície SR.
- Na základe sledovania zdravotného stavu karanténizovaných osôb sa určí prípadná dĺžka ich ďalšej izolácie a určí sa ďalší postup pri riešení situácie v prípade rastúceho trendu ochorení v komunite - komunitní pracovníci, terénni asistenti, lekári, RÚVZ.
- Na zabránenie šíreniu ochorenia v komunite je potrebné zlepšovať zdravotné povedomie členov komunity a informovanosť o spôsobe šírenia COVID-19, ako aj o možnej prevencii - komunitní pracovníci, TA, lekári, Zdravé regióny, komunitné centrum, RÚVZ.

b) Kde hľadať pomoc - v rámci projektu NP COVID MRK

Spoluprácu je potrebné nadviazať so zástupcami komunity, komunitnými pracovníkmi (ak v danej obci/v lokalite pôsobí komunitné centrum) a s RÚVZ podľa územnej príslušnosti. Pri realizácii intervencie je možné spolupracovať s miestnym oddielom Slovenského červeného kríža. Situáciu pomáha riešiť príslušný regionálny koordinátor spolu s terénnym asistentom.

c) Kde hľadať pomoc - mimo projektu NP COVID MRK a po jeho skončení

Slovenský červený kríž: <https://redcross.sk/kontakt/>

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny:

https://www.upsvr.gov.sk/urady-psvr/kontakty-a-uradne-hodiny-uradov-prace-socialnych-veci-a-rodiny/bratislavsky-kraj.html?page_id=280827

d) Koho zapojiť do intervencie na miestnej úrovni?

- starosta/primátor/zamestnanci obce/mesta,

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Ľudské zdroje www.esf.gov.sk

- praktickí lekári, s ktorými majú členovia MRK uzatvorenú zmluvu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, vrátane detských lekárov,
- epidemiológ/RH,
- Slovenský Červený kríž,
- Hasiči.

Výstup intervencie:

Výsledkom úspešnej intervencie je komunita informovaná o spôsobe šírenia ochorenia COVID-19 a pripravená spolupracovať pri zavádzaní protiepidemických opatrení

Ukončenie intervencie:

Intervenciu je možné ukončiť, ak sa za obdobie v dĺžke maximálnej inkubačnej doby COVID-19 od posledného potvrdeného ochorenia nepotvrdí žiadny ďalší prípad a žiadny člen MRK nemá príznaky COVID-19.